

8d/ (2-4+1.2.16)
H-845.

Н. НОСОВ

САША

ГОРНО-АЛТАЙСК * 1958

84/2=41. 2/6-4
H 845

~~2634~~

0.2634

5-1111-C

И-34

P2.
HBC

776077

~~Мыотинская
Сельская библиотека~~

Пистонло адатан кол мылтыкты энезин ого сыйлап берзин деп, Саша сураганынан бери удай берди. .

— Сен ондый кол мылтыкты кайдатан? — деп, энези айдатан. — Оныла ойноорго жарабас.

— Ненин учун жарабас? Ол окло атнай, пистонло адып жат ине. Оныла тунгейле кемди де олтууре адып болбозун.

— Журумде не болбос. Пистон чачылып, сенин козине келип тийер.

— Тийбес! Мен адар тушта козимди жумуп аларым.

— Жок, жок, бу кол мылтыктардан жүзун-жуур жаман керектер болуп жат, сен

1

адып турала, кемди-кемди чочыдарын—
деп, энези айтты.

Энези ого кол мылтыкты садып бер-
беди.

Je Сашада Маринка ла Ирочка деп
эки эжелери бар болгон. Ол эжелерин
сурайтан:

— Эжелерим, меге кол мылтык са-
дып беригер. Мен оныла ойноорго сү-
реен күүнзең турум. Садып берзеер
мен слердин айтканыгарды жаантайын
угуп турарым.

— Сен, Сашка,
сүмелү ле — деп,
Марина айтты —
сеге кандый - кан-
дый бир неме ке-
рек тушта жарам-
зып, бисти эжеле-
рим деп адайдын,
je энем жүре ле
бергенде, сенле
бис нени де эдип
болбой турадыс.

— Jок, эдип бо-
лорын, эдип боло-

рын! Көрөригер де, мен бойымды жакшы тударым.

— Же ондый болзын—Ира айтты.— Бис бу керекти шуужип корөрис. Бойынды жакшы тударын деп сөзинг берип турган болзон, айса болзо, садын берерис.

— Сөзимди берип турум, жөбимди берип турум. Мен сөзимди бүдурерим, жангы садып беригер.

Эртенгизинде эжелери ого кол мылтык ла бир коробка пистон сыйлап бердилер. Онын кол мылтыгы жап-жаңы,

жалтыркай болгон, пистоны да көп: бир бежен ол эмезе јус—кере де тўжине атсан, ончозы божобос. Саша сўунгенинен тураның ичле ары-бери секирип, кол мылтыгын тўжине јаба тудуп, оны окшоп айдат:

— Мениң көөркийегим, јакшынақ кол мылтык! Мен сени кандый сўрекей сўўп турум!

Оныҥ кийининде кол мылтыгының сабына бэйының адын бичийле, адып баштады. Ўзўги јок атканынан улам удабай тураның ичин көк ыш туй тартып, пистон јытана берди.

— Сеге адарга болор—учында Ира айтты.—Сен атканында ла мен чочып турадым.

— Коркынчак!—деп, Саша айтты.—Кыстар ончозы коркынчак.

— Кол мылтыгынды айрып алар болзобыс, бистинҥ коркынчагыбысты билеринҥ—деп, Ирина айтты.

— Мен эмди тышкары барып, балдарды кол мылтыкла коркыдарым—деп, Саша айтты.

Је тышкары чыгып келерде, ондо

балдар жок болгон. Ол тушта ол паратадан чыгара жүгүрди. Мында ла керектин аайы башталды. Бу ла өйдө оромло карыган эмеген базып бараткан. Саша оны жууктадып алала, кенетийин кол мылтыктан адып ийди. Эмеген чочый береле, тура түжүп, куучынданды:

— Уф, мен кандый тыг коркыдым! Сен мында кол мылтыктан адып турун ба?

— Жок—деп Саша айдала, кол мылтыгын белинин кийинине жажырып ийди.

— Мен сенин колындагы кол мылтыкты көрбөй турум ба? Төгүнденерге сананган, уят жок. Мен эмди ле барып милицияга айдар болзом...

Ол сабарыла кезедип, оромнын ол жанына кечеле, переулукто көрүнбөй барды.

— Бот, керек дезе керек!—Саша коркый берди.—Ол чын ла милицияга угузарга барды ошкош.

Ол тынарып, айылына жүгүрип келди.

— Сенин кийининген борү сүрүш-

кендий, не тынарысып турун?—деп, Ира сурады.

— Мен тегин ле жүгүрдим.

— Жок, сен айдып бер. База бир неме кылынган, сенин көзиннен көрүнөт.

— Мен нени де кылынбадым... мен тегин ле... Бир кандый да эмегенди коркыткам.

— Кандый эмегенди?

— Же, кандый, кандый! Кижидий ле кижидий. Жолло бир эмеген барадарда, мен кол мылтыктап тегин ле адып ийгем.

— Сен ненин учун аттың?

— Бойым да билбей турум. Эмеген базып бараткан. „Адып корзо кайдар“—деп сананала, адып ийгем.

— Ол канайтты?

— Не де эмес. Милицияга угузарга барган.

— Көрдин бе, бойынды жакшы тударым деп сөзүңди берген. Бойун нени эдип салдын!

— Мен бурулу эмезим, коркынчак эмеген туштаган да.

— Эмди милиционер келзе, эмегенди сеге көргүзөр!—деп Ира кезетти.—

Улусты канайда коркыдарын билерин?

— Ол мени канайда табатан? Ол менин жадып турган жеримди де билбес. Менин адымды да билбес.

— Кем жок, таап алар! Милиционерлер ончозын билер.

Саша бир час кире айылында отурып, „милиционерлер келип жат эмеш пе“ деп сананып, көзноктөн карап отурды. Же милиционерлер көрүнбей турды. Бу тушта ол эмеш токынап, сүүнип айтты:

— Байла, эмеген мени баштактан-базын деп, коркыдарга сананган.

Ол бойынын сүүген кол мылтыгынан катап адарга сананала, колын карманына сунды. Же карманында кол мылтык жок, жангыс ла пистонду коробка жаткан. Ол экинчи карманына колын сукты, же мында да бир де неме жок болгон. Ол тужында ол бастыра туранын ичинен бедирей берди. Диваннын да алдынан, столдын да алдынан бедирей таппады. Кол мылтык сырангай ла жер алдына кире бергендий, жылыйып калды. Ачынганына Сашанын көзинин жажы мөлтүрей берди.

— Керек десе онду ойнободым да!
— деп, ол кимиренди.— Кандый жакшы
кол мылтык болгон!

— Айса болзо, сен оны тышкары
жылыйткан?— деп, Ира сурады.

— Байла, мен оны паратанын ары
жанында тўжүрүп койгом— Сашанын са-
наазына кирди.

Ол эжикти ачып, тышкары чыга
лүгүрдү. Кол мылтыгы паратанын кийи-
нинде жок болгон.

„Же, оны эмди
бирүзи таап алала,
бойына алып ал-
ган“— Саша үшкү-
рип, сананды, же бу
ла өйдө переулок-
тон милиционер
чыгала, оромды ке-
чире базып, онын
айылы жаар бурул-
ганын ол кенетий-
ин көрүп ийди.

„Меге келип жат!
Байла, эмеген коп-

тонгон болор” — Саша коркыйла, айылы жаар түрген жүгүрди.

— Же, таптың ба? — Марина ла Ироочка сурадылар.

— Чым! — Саша шымыранды. — Милиционер келип јат!

— Кайдаар?

— Бери биске.

— Сен оны кайдаг көрдүң?

— Тышкары.

Марина ла Ира оны электеп, каткырыштылар.

— Ээ, коркынчак! Милиционерди

көрөлө коркыган. Милиционер, айса болзо, өскө жерге барып жат.

— Мен оное бир де коркыбай жадым!—Саша коркыбай турган кичи болуп айтты.—Меге милиционер не? Милиционер ле болзо, не болгон кичи.

Эжиктин кийин жанында кемнинг де базып келеткени угулды, кенетийин звонок шыгырай берди. Маринка ла Ира эжик ачарга жүгүрдилер. Саша коридордын эжигин ачып шымыранды:

— Ачпагар ого!

Je Марина эжикти ачып ийди. Бозогодо милиционер турды. Онын суркурак топчылары жалтыражып турдылар. Сашка төрт тамандап, диваннын алдына кире берди.

— Кызычактар, айтсагар мында алтынчы квартира кайда?—деп, милиционердин үни угулды.

— Ол мында эмес—Ира каруузын берди.—Мында баштапкызы, алтынчызы дезде тышкары чыгып ла барзагар, он јанындагы эжик.

— Тышкары, он јанындагы эжик пе?—деп, милиционер катап сурады.

— Ээ.

Милиционер ого амадап келбегенин Саша билеле, диваннын алдынан чыгарга сананды, је бу өйдө милиционер сурады:

— Уксагар, Саша деп уулчак бу турада јуртап јат па?

— Мында,—деп, Ира каруузын берди.

— Меге ол керек болгон—деп, милиционер айдала, турага кирип келди.

Марина ла Ира база кирип келдилер, је көрөр болзо, Сашка кайда да корунбейт. Марина керек дезде диваннын алдынан да карап көргөн. Сашка оны көрүп ийеле, ол диваннын алдында јатканын айдып бербезин деп, үн

жоктон эжезине јудурукла кезетти.

— Је слердин Сашагар кайда?—деп, милиционер сурады.

Кызычактар Сашанын учун тын коркыйла, нени адарын билгилебей тургулады. Учунда Марина айтты:

— Слер билеригер бе, ол айылында јок. Билеригер бе, ол тышкары ойноорго барган.

— Ол керегинде слер нени билеригер?—деп, Ира милиционерден сурады.

— Мен нени билерим!—милиционер каруузын берди—онын ады Саша деп билерим. База билетеним—Сашада ја-

ны кол мылтык бар, је ол кол мылтыгы эмди бойында јок.

„Ончозын билер“ — деп, Саша сананды.

Коркыганынан онын тумчугынын ичи кычий берди, онон улам ол диваннын алдында чўчкўрип ийди: „Апчхи!“

— Ондо кем болотон? — милиционер кайкап сурады.

— А, ол бистин... Ол бистин ийт, — Маринка тўгўндеди.

— Ол диваннын алдына не кирген?

— Ол јаантайын диваннын алдында уйуктап јат — Маринка онон ары чўмдеп турды.

— Онын ады кем болотон?

— Э... Бобик, — Маринка бодоп ло айдып ийеле, свёкладый кызара берди.

— Бобик! Бобик! Фью — милиционер сыгырып ийди. — Онын чыгар кўўни ненин учун јок?

— Фью! Фью! Корзон, онын чыкпаска турганын. А ийдигер јакшы ба? Кандый укту эди?

— Э... — Марина чойё тартты. — Э-э... Кандый укту ийттер бар болуп тур-

ганын, онын санаазына кирбей турды.
— Мындый укту...— ол айтты.— Оны канайып айдатан эди?.. Якшы укту ийттер... Фокстерьёр! Бот!

— О, ол сүрекей якшы ийт!— деп, милиционер суунди.— Мен билерим. Онын мурды сүрекей түктү болотон.

Ол бөккөйлө, диваннын алды жаар корди. Саша алатыйла, көзин багырайтып алып, милиционерди коруп ийди. Милиционер кайкаганынан сыгырып ийди.

— Айдарда мындый фокстерьёр бо? Сен диваннын алдына ненин учун кирген, а? Же бери чык, эмди түнгей ле туттурган!

— Чыкпазым!— деп, Саша кыйгырып ийди.

— Ненин учун?

— Слер мени милицияга анарарыгар.

— Не керегинде?

— Карыган эмеген учун.

— Кандый карыган эмеген учун?

— Адып ийеримде, чочуй берген эмеген учун.

— Ол кандый эмеген керегинде айдып турганын, мен ондобой турум?— деп, милиционер айтты.

— Ол тышкары кол мылтыгынан адып турарда, жанынча бир эмеген барып жадала, чочый берген—деп, Ира жартап айтты.

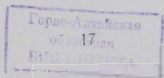
— Ээ, мындый неме туру ине. Айдарда, бу онын кол мылтыгы ба?—деп милиционер сурайла, карманынан жап-жаны, жалтырап турган кол мылтык чыгарып келди.

— Онын, онын! Ира суунди.—Ол кол мылтыкты бис Маринала ого сыйлап берерибисте, ол жылытып салган. Слер оны кайдаг таптыгар?

— Бу мында, тышкары, слердин эжигердин жанында... Же жажырбай айт, эмегенди сен ненинг учун коркыткан?— милиционер айдала, Сашага бөкөйди.

— Мен бойым да билбей калдым... —Саша диваннын алдынан каруузын берди.

— Онызы чын эмес! Чын эмезин, мен сенин көзиннен көрүп турум. Чы-

нын айдып берзег, мен сете кол мыл-
тыгынды берип ийерим.

— А мен чынын айтсам, меге не
болор?

— Бир де неме болбос. Кол мыл-
тыгынды берип ийерим.

— А милицияга апарбазыгар ба?

— Јок.

— Мен эмегенди коркыдарга санан-
багам. Мен онын јук ле коркынчагын
ченегем.

— Је, карындаш, мындый кылыгыг
сыранай јаман кылык. Бу јаман керек
учун, сени милицияга апарар керек

болгон, је, апарбас деп сөзим бергем, нени де эдип болбозың, мен айткан сөзимди бүдүрер учурлу. Көр, база жаман кылыктар кылынзан, мен сени милицияга апарарым. Же, диванның алдынан чыгып, кол мылтыгыңды ал.

— Жок, слер жүре берзегер, мен ол тужында чыгарым.

— Сен кандый каткымчылу уулчак! — милиционер күлүмзиренди. — Же, мен барып жадым.

Ол кол мылтыкты диванның устине салып койоло, жүре берди. Маринка милиционерге алтынчы квартираны көргүзип берерге жүгүрди. Саша диванның алдынан чыгып келип, бойының кол мылтыгын көрүп ийеле, кыйгырып ийди:

— Мениң сүүген мылтыгым! Меге катап бурулып келди! — Ол кол мылтыкты колына алала, айтты. — Мениң адымды милиционер канайда билип ийген болотон, мен ондобой турум!

— Сен адыңды кол мылтыкка бойың бичидин ине — деп, Ира айтты.

Бу өйдө Марина кирип, Сашага чурап келди:

— А, сен, наадай! Сениң учун меге милиционерди төгүндөөрге келишти. Мен уйалганымнан арай ла күйбедим! Эмди база бир жаман кылык кылынзан, адааныңды качан да албазым!

— Мен эмди база бир де жаман кылык кылынбазым—деп, Саша айтты.—Эмди улусты коркыдарга жарабазын бойым билерим.

Мыютинская
Сельская библиотека

Мыютинская
Сельская библиотека

КНИГА ДОЛЖНА БЫТЬ
ВОЗВРАЩЕНА НЕ ПОЗЖЕ
УКАЗАННОГО ЗДЕСЬ СРОКА

Копия предыд. выдачи _____

Баазы 60 акча
Цена коп.

ДЛЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Носов Николай Николаевич

С Л Ш А

Редактор *А. В. Кожышев*. Технический редактор *М. И. Телтиков*.
Корректоры *М. М. Микшеса* и *А. М. Борбеев*.

Сдано в набор 14 V-1958 г. Подписано к печати 26 VI-1958 г.
Бумага 60×90. Печ. л. 1,25. Уч. изд. л. 1,3. Тираж 2000 экз.
Заказ № 170. Цена 50 к. Баазы 60 акча.

Горно-Алтайское книжное издательство. Типография № 15
г. Горно-Алтайск, проспект им. Сталина, 29.